

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การประเมินผลนโยบายกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี

ชื่อผู้เขียน : นายอิสรศักดิ์ อินทร์ตรา

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : รัฐศาสตร์

ปีการศึกษา : 2542

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กวี รัชชน ประธานกรรมการ

2. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล ราชภัณฑารักษ์

3. รองศาสตราจารย์ สุรพันธ์ ทับสุวรรณ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ :

1) ประเมินผลนโยบายกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ในรูปขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ การเป็นสถาบันฝึกฝนอบรม และเรียนรู้ถึงการปกครองในระบอบประชาธิปไตย สามารถสนองตอบความต้องการในการแก้ไขปัญหาท้องถิ่นในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม การมีรายได้มีเงินงบประมาณเป็นของตนเองเพียงพอจะสร้างสรรค์ความเจริญให้กับท้องถิ่นได้ จึงเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลทั้งในด้านการเงิน ตัวบุคคล ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ และสามารถจัดเก็บภาษีอากรซึ่งเป็นวิธีหารายได้ให้กับท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้ในการบริหารกิจการของท้องถิ่นทำให้ประหยัดงบประมาณของรัฐบาลที่จะต้องจ่ายให้กับท้องถิ่นทั่วประเทศเป็นอันมาก

2) เพื่อประเมินปัจจัยต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล อันได้แก่ ปัจจัยด้านองค์กร ด้านผู้นำ ด้านการบริหารงาน ด้านพนักงานส่วนตำบล และด้านประชาชน

3) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ในรูปขององค์การบริหารส่วนตำบล

4) เพื่อศึกษาถึงข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้กลุ่มตัวอย่างจากกรรมการบริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 97 คน พนักงานส่วนตำบล จำนวน 19 คน และประชาชน จำนวน 294 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 410 คน ใน 6 ตำบล จาก 13 ตำบล ในอำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี โดยใช้วิธีเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาพบว่า

1. ผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น จำแนกตามปัจจัยด้านองค์กร พบว่าปัจจัยด้านองค์กร ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลที่แตกต่างกัน มีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นทั้งหมด นอกจากนั้นยังมีผลต่อการเป็นสถาบันฝึกฝนและเรียนรู้ถึงการปกครองในระบอบประชาธิปไตย การทำงานเป็นกลุ่ม การสนองตอบความต้องการของประชาชนในทุกด้าน การประเมินผลรวมของการสนองตอบความต้องการของประชาชนตลอดจนความสามารถในการจัดเก็บภาษีอากร แต่ไม่มีผลต่อการรู้จักการเลือกตั้งของประชาชน

2. ผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น จำแนกตามปัจจัยด้านประชาชน พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการประเมินการบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นทั้งหมด ได้แก่ ระดับการศึกษาและอาชีพ หมายความว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาและอาชีพที่ต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นแตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีเพศ และอายุที่ต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ไม่แตกต่างกัน